

Staatssecretaris Heemskerk van Economische Zaken:

‘BGV geeft ruimte voor lokaal maatwerk’

Jan-Willem Wesselink
en Miriam Boschaart
Foto's Roelof Pot

De nieuwe BGV-wet – voor Bedrijfsgerichte Gebiedsverbetering – is voor en door ondernemers. Maar, de gemeenteraad moet ook voor stemmen. ‘Dat is de enige instantie die het algemeen bindend kan verklaren’, legt staatssecretaris Frank Heemskerk van Economische Zaken uit.

Als het allemaal een beetje wil vlotten, wordt de Experimentenwet Bedrijfsgerichte Gebiedsverbetering (BGV) volgend jaar van kracht. En ondernemers die een BGV-zone willen inrichten, kunnen daar het beste nu al mee beginnen, want de experimenten moeten binnen twee jaar worden opgestart, benadrukt staatssecretaris Heemskerk. De gemeentelijke verordening die de BGV-zone mogelijk maakt, moet namelijk binnen 24 maanden in werking treden. Daarna vindt eerst een evaluatie plaats alvorens besloten wordt over een eventuele definitieve wet. ‘Twee jaar is krap’, zegt Heemskerk, ‘maar op die manier kan er ook snel geëvalueerd worden en dat is belangrijk met het oog op een mogelijke definitieve wet.’

In een BGV-zone dragen alle ondernemers bij om extra's in de publieke ruimte mogelijk te maken. Denk hierbij aan het verbeteren van de verkeersvoorzieningen of de bewegwijzering, aan afvalinzameling en verlichting en aan het vergroten van de veiligheid. Het gaat nadrukkelijk niet om de reguliere gemeentelijke taken op het gebied van beheer en onderhoud, zegt Heemskerk. In het buitenland – de VS, UK en Duitsland – wordt het instrument ook gebruikt en zijn de resultaten succesvol. Maar is een dergelijke aanpak te kopiëren naar de Nederlandse situatie? Volgens Heemskerk zijn ondernemers en gemeenten in Nederland veelal enthousiast over de invoering van de wet. ‘Ik krijg aan de lopende band ondernemers aan tafel die klagen over gebrek aan solidariteit en free riders die niet meebetalen aan voorzieningen maar er wel van profiteren. Met de BGV-wet hebben we daar een antwoord op.’ Als de BGV-zone eenmaal is ingesteld, is het voor onwillende ondernemers dan ook geen keuze meer, maar een plicht om eraan bij te dragen. Maar vóórdat de BGV kan worden ingesteld, moet er sprake zijn van een dubbele meerderheid: tweederde van het aantal ondernemers moet

voor de instelling van de BGV stemmen bij een minimale respons van de helft van alle ondernemers (50 procent + 1) en van de WOZ-waarde (eventueel ingedeeld in waardeklassen). Vervolgens moet ook de gemeenteraad voor de instelling van de BGV-zone stemmen.

Hoe zit dat, de BGV is toch bedoeld voor ondernemers?

‘Een BGV-zone komt er op initiatief van de ondernemers, maar de gemeenteraad is de enige instantie die het instrument vervolgens algemeen bindend kan verklaren. Zij moet de heffing, de BGV-bijdrage, instellen. De bijdrage is een belasting die wordt gereserveerd voor de ondernemers, voor de kosten die in de zone gemaakt worden voor activiteiten die zijn gericht op het bevorderen van leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of een ander mede publiek belang in de openbare ruimte van de BGV-zone.’

Wat is ‘mede publiek belang’, dat wordt niet in het wetsvoorstel gedefinieerd?

‘We hebben dat bewust niet uitgespeld, dat willen we overlaten aan de gemeenten en ondernemers. Een BGV-zone is overigens niet alleen voor bedrijventerreinen en winkelgebieden, het is ook een bruikbaar instrument in de prachtwijken. Het gaat erom dat er lokaal maatwerk kan ontstaan. In het ene gebied gaat het bijvoorbeeld om veiligheid, in een ander gebied draait het om promotie. Het is onzin om dat centraal uit Den Haag te willen regelen. Daarom is het draagvlak onder ondernemers van groot belang, het is hún beslissing.’

En wat als de ondernemers graag willen, maar de gemeenteraad het niet ziet zitten?

‘Dan gaat het niet door. Maar ik heb daar niet zo'n angst voor. In eerste instantie wilden we maximaal zestien experimenten doen, maar bij ieder werkbezoek kreeg ik te horen: “krijgen wij ook een experiment?”. Het aantal werd verhoogd tot zesendertig, maar dat bleek nog niet genoeg, dus we hebben nu het maximum laten vervallen. Het is aan de lokale partijen om het zelf op te pakken, daar krijgen ze de ruimte voor in deze experimentenwet en daarom gaan we ook vroegtijdig,

Quickscan

Naar verwachting is vanaf begin volgend jaar Bedrijfsgerichte Gebiedsverbetering (BGV) mogelijk in Nederland. Staatssecretaris Heemskerk: 'Het is aan de lokale partijen om het zelf op te pakken, daar krijgen ze de ruimte voor in deze experimentenwet.'

'Het draagvlak onder ondernemers is van groot belang, het is hún beslissing.'

CV

Frank Heemskerk (1969) is sinds 2007 Staatssecretaris van Economische Zaken. Hij is onder meer verantwoordelijk voor de handelspolitiek; internationaal ondernemen; maatschappelijk verantwoord ondernemen; microkredieten en zelfstandigen zonder personeel binnen het MKB; de Kamers van Koophandel en administratieve lasten en vergunningen. Van 2003 tot 2007 was Heemskerk lid van de Tweede Kamer namens de PvdA, daarvoor werkte hij bij ABN AMRO Asset Management als Vice President Institutional Servicing Midden-Oosten.

na twee jaar, evalueren. Ik vind overigens dat dat wantrouwen niet terecht is. Er komt lokaal heel veel goeds van de grond en dat willen we graag stimuleren. Dan moet je het ook positief en met vertrouwen tegemoet treden.'

Mag een BGV-zone ook inbreng van de gemeente verwachten?

'Ik kan me voorstellen dat gemeenten ook extra investeren in gebieden die tot BGV-zone zijn uitgeroepen. In de BGV worden harde afspraken gemaakt en de gemeente weet waar ze aan toe is. Maar het is geen vanzelfsprekendheid. Nogmaals, de BGV is vooral voor en door ondernemers. En ik merk dat zij er over het algemeen heel positief tegenover staan.'

Toch betekent het voor ondernemers weer een nieuwe regel. De heffingsdruk ligt in Nederland al hoog met 22 procent en die moet

eerder omlaag in plaats van hoger?

'Klopt, maar dit is een regel waar al lange tijd behoefte aan is. Ondernemers hebben te maken met een afnemende solidariteit, free riders, verrommeling van de openbare ruimte en ze zien hun plannen maar niet van de grond komen. Met de BGV hebben zij eindelijk een middel in handen om daar wat aan te doen.'

U bent veel in het buitenland, onder andere om buitenlandse investeringen op te halen. Wat vindt u er inspirerend?

'Gastvrijheid. Buitenlandse bedrijven voelen zich hier soms niet welkom. Dat is natuurlijk niet de bedoeling. Daarom investeer ik veel in de relatie met multinationals, in de hoop hen over te halen zich toch hier te vestigen. Maar we moeten ook werk blijven maken van de kwaliteit van de publieke dienstverlening. Minder procedures en onnodige administratieve lasten, dat soort zaken.'

‘Ik krijg aan de lopende band ondernemers aan tafel die klagen over gebrek aan solidariteit en free riders. Met de BGV-wet hebben we daar een antwoord op.’

FACTS & FIGURES

>> Experimentenwet Bedrijfsgerichte Gebiedsverbetering

Deze wet maakt het mogelijk dat ondernemers eenvoudiger gezamenlijk kunnen investeren in hun omgeving, waarbij alle ondernemers meebetalen.

Denk aan: activiteiten als het verbeteren van de verkeersvoorzieningen, bewegwijzering, groenvoorziening, afvalinzameling, verlichting, schoonmaak, onderhoud, brandveiligheid, graffitiwrijving en veiligheid.

>> Status

De ministerraad heeft op voorstel van staatssecretaris Heemskerk van Economische Zaken en staatssecretaris Bijleveld van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ingestemd met toezending aan de Tweede Kamer van de Experimentenwet Bedrijfsgerichte Gebiedsverbetering (BGV).

>> Tijdspad

De verwachting is dat bij voorspoedige behandeling in de Tweede en Eerste Kamer het wetsvoorstel begin 2009 van kracht wordt.

- > Om een tijdige evaluatie mogelijk te maken, moeten de experimenten binnen twee jaar na inwerkingtreding van de wet van start gaan.
- > Bij de evaluatie na twee jaar wordt besloten over een eventuele definitieve wet. De experimenten die al gestart zijn, kunnen in de tussentijd gewoon doorlopen en ook verlengd worden.
- > De experimentenwet BGV loopt tot 1 januari 2015. Voor 1 januari 2013 vindt een evaluatie plaats.

>> BGV-zone

- > Op initiatief van ondernemers kunnen alle gemeenten in Nederland overgaan tot het instellen van een BGV-zone in een bepaald gebied.
- > De gemeente zorgt voor de inning van de bijdrage van alle ondernemers in de BGV-zone.
- > Deze inkomsten komen ten goede aan de vereniging of stichting, die daarmee de afgesproken activiteiten uitvoert.

>> Wie meet het draagvlak?

- > De gemeente zorgt voor het draagvlakonderzoek waarbij alle ondernemers in het gebied de gelegenheid krijgen om zich voor of tegen instelling van de BGV-zone uit te spreken.
- > Het wetsvoorstel bepaalt nauwkeurig wanneer voldoende draagvlak aanwezig is. Hiervoor is een dubbele meerderheid in het wetsvoorstel opgenomen: 2/3 van het aantal bijdrageplichtige ondernemers, met een minimale respons van de helft van het totale aantal bijdrageplichtige ondernemers (50 procent + 1) en van de WOZ-waarde (eventueel ingedeeld in waardeklassen).

>> Hoe maak je een BGV-zone?

- > **Informele fase:** in deze fase vindt er overleg plaats tussen de ondernemers onderling en tussen de ondernemers en de gemeente over onder meer de beoogde BGV-zone, de activiteiten, de benodigde middelen en de organisatie en uitvoering. De initiatiefnemende ondernemers richten een vereniging of stichting op die de activiteiten in de BGV-zone uit zal voeren.
- > **Formele fase:** nu worden de uitkomsten van het overleg omgezet in een overeenkomst (tussen vereniging/stichting en gemeente) en een verordening. In de verordening staat genoemd welk gebied het betreft, welke activiteiten, welke ondernemers bijdrageplichtig zijn, wat de hoogte is van de BGV-heffing, wat de naam is van de vereniging/stichting die de activiteiten uitvoert.
- > **En verder:** de verordening dient te worden vastgesteld door de gemeenteraad en treedt alleen in werking als uit een draagvlakmeting blijkt dat er sprake is van voldoende draagvlak onder de ondernemers in de beoogde BGV-zone. De vereniging/stichting zorgt voor de uitvoering van de afgesproken activiteiten en zorgt voor een jaarlijkse verantwoording hierover aan de gemeente en alle ondernemers in het gebied.